

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

L. A. GEELHOED

prednesené 28. júna 2005¹

I — Úvod

1. V tejto veci Unabhängiger Verwaltungssenat Salzburg (Rakúsko) položil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu článkov 28 ES a 30 ES a smernice Rady 93/43/EHS zo 14. júna 1993 o hygiene výroby potravín (ďalej len „smernica“)². Vnútroštátne konanie sa týka uvádzania rôznych druhov nebalených žuvačiek na trh v Rakúsku, ktoré sú voľne uvádzané na trh v Nemecku a v Taliansku.

2. Vnútroštátny súd položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je vnútroštátne ustanovenie prijaté pred nadobudnutím účinnosti smernice Rady 93/43/EHS zo 14. júna 1993 o hygiene výroby potravín, podľa ktorého je zakázané ponúkať na predaj v predajných automatoch

sladkosti vyrobené z prírodného cukru alebo zo sladidiel nahradzujúcich cukor bez obalu, v rozpore s článkami 28 ES až 30 ES v spojení s článkom 7 uvedenej smernice?“

II — Právny rámec

A — Právo Spoločenstva

3. Článok 28 ES zakazuje množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnakým účinkom medzi členskými štátmi.

4. Podľa článku 30 ES sú však prípustné zákazy alebo obmedzenia dovozu odôvodnené najmä ochranou zdravia a života ľudí a zvierat pod podmienkou, že tieto zákazy a obmedzenia nebudú prostriedkami svojoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi.

¹ — Jazyk prednesu: holandčina.

² — Ú. v. ES L 175, s. 1; MIm. vyd. 13/012, s. 125.

5. Prvé odôvodnenie smernice uvádza:

„Keďže voľný pohyb potravín je nevyhnutným predpokladom pre naplnenie vnútorného trhu; keďže tento princíp implikuje splnenie noriem bezpečnosti potravín na ľudský konzum vo voľnom obehu a najmä hygienických noriem vo všetkých stupňoch opracovania, spracovania, výroby, balenia, skladovania, prepravy, distribúcie, manipulácie a ponúkania na predaj alebo na zásobovanie spotrebiteľov“.

6. Podľa štvrtého odôvodnenia sa všeobecné pravidlá hygieny potravín, ktoré sa majú dodržiavať počas ich opracovania, spracovania, balenia, skladovania, prepravy, distribúcie, manipulácie a pri ponúkaní na predaj alebo na zásobovanie spotrebiteľov, musia zosúladiť, aby sa chránilo ľudské zdravie.

7. Článok 3 ods. 1 smernice znie:

„Opracovanie, spracovanie, výroba, balenie, skladovanie, preprava, distribúcia, manipulácia a ponúkanie potravín na predaj alebo na zásobovanie sa musí vykonávať hygienickým spôsobom.“

8. Podľa článku 3 ods. 2 smernice musia prevádzkovatelia potravinárskych podnikov

vo svojej činnosti určiť všetky opatrenia, ktoré sú na zabezpečenie bezpečnosti potravín rozhodujúce, a musia zabezpečiť vypracovanie, zavedenie, vykonávanie a verifikáciu vhodných bezpečnostných opatrení na základe princípov, ktoré sa používajú na vývoj systému HACCP (analýza rizík a kritické kontrolné a ovládacie body).

9. Článok 7 ods. 1 smernice stanovuje:

„Podľa zmluvy môžu členské štáty ponechať, upraviť alebo zaviesť štátne [vnútroštátne — *neoficiálny preklad*] hygienické pravidlá, ktoré sú detailnejšie, ako sú ustanovenia tejto smernice, za predpokladu, že tieto pravidlá:

— nie sú miernejšie ako ustanovenia uvedené v prílohe,

- neustanovujú obmedzenie, prekážku alebo bariéru pre vzájomný obchod s potravinami vyrábanými podľa tejto smernice.“
- a ľahko čistiteľné, a kde je to nevyhnutné, dezinfikovateľné. Vyžaduje to použitie hladkých umývateľných a netoxických materiálov s výnimkou, keď prevádzkovatelia potravinárskych podnikov presvedčia oprávnené orgány, že použitie iných materiálov je taktiež vhodné;

10. Príloha smernice obsahuje v kapitole III požiadavky uplatniteľné na pojazdné a/alebo dočasné priestory (ako sú tržnice, stánky, pojazdné predajne), priestory používané primárne ako obytný dom, priestory používané príležitostne na stravovacie účely a predajné automaty.

- ...
- d) musia sa zabezpečiť primerané opatrenia na čistenie potravín;

„1. Priestory a predajné automaty musia byť umiestnené, navrhnuté, konštruované a udržiavané v čistote a dobrom technickom stave tak, aby sa predišlo možnosti kontaminácie potravín a hromadeniu škodcov v miere, ktorá je rozumné a prakticky dosiahnuteľná.“

- ...
- h) potraviny musia byť umiestnené tak, aby sa predišlo, ako je len prakticky možné, riziku kontaminácie.“

2. Najmä tam, kde je to nevyhnutné:

...

11. Bod 3 kapitoly IX stanovuje:

b) povrchy prichádzajúce do styku s potravinami musia byť v dobrom stave „Všetky potraviny, s ktorými saarába, musia byť skladované, balené, vystavené

a prepravované takým spôsobom, aby sa chránili pred kontamináciou, v dôsledku ktorej by sa mohli stať nepotraveľnými [nevhodnými na konzumáciu — *neoficiálny preklad*], nebezpečnými pre zdravie alebo kontaminovanými takým spôsobom, že by bolo neodôvodnené očakávať, že sa v takom stave budú aj konzumovať. Potraviny musia byť umiestnené a chránené tak, aby sa riziko kontaminácie znížilo na minimum. Musia sa vykonať dostatočné opatrenia, aby sa zabezpečila ochrana proti škodcom.“

127/1988, ďalej len „nariadenie o hygiene sladkostí“) znie takto:

„1. Predajnými automatmi sladkostí v zmysle tohto nariadenia sú predajné automaty, ktoré po vhození určitej sumy vydajú sladkosti vyrobené z cukru alebo zo sladidiel nahradzujúcich cukor. Tieto sladkosti umiestnené v uzatvorených nádobách sa vydávajú prostredníctvom distribučnej trubice ukončenej otvorom na vydávanie (výdajný otvor).

B — Vnútroštátne právo

12. Ustanovenia smernice 93/43 boli prebrané do rakúskeho práva nariadením o hygiene potravín (Lebensmittelhygieneverordnung) z 3. februára 1998³. Nariadenie o hygiene potravín sa takmer zhoduje so znením smernice.

2. Predajné automaty sladkostí musia byť usporiadané alebo umiestnené tak, aby na nich priamo nesvietilo slnko. Aby nedošlo k znečisteniu, musí byť otvor na vydávanie (výdajný otvor) chránený pred zlým počasím.“

14. Podľa § 2 nariadenia o hygiene sladkostí:

13. § 1 ods. 1 a 2 nariadenia o hygiene sladkostí v predajných automatoch (Verordnung über die Hygiene bei Zuckerwaren aus Automaten) z 10. februára 1988 (BGBl.

„Zakazuje sa ponúkať na predaj v predajných automatoch sladkosti vyrobené z cukru alebo zo sladidiel nahradzujúcich cukor bez obalu.“

3 — BGBl. II, 31/1998, v znení BGBl. II, 33/1999.

III — Skutkový stav a konanie

15. Starosta mesta Salzburg, hlavného mesta spolkovej krajiny, vydal proti pánovi Schwarzovi (ďalej len „žalobca“) správne rozhodnutia trestnej povahy, pretože predával, a tým uvádzal na trh prostredníctvom predajných automatov rôzne druhy žuvačiek, ktoré neboli obalené, v rozpore s požiadavkami § 2 nariadenia o hygiene sladkostí. Žalobca vo veci samej podal proti uvedeným rozhodnutiam odvolanie na Unabhängiger Verwaltungssenat Salzburg. Vo svojom odvolaní tvrdí, že nariadenie o hygiene sladkostí, osobitne jeho § 2, je v rozpore s ustanoveniami Zmluvy ES o voľnom pohybe tovaru a s ustanoveniami smernice 93/43.

16. Sporný tovar pochádza z Kanady a žalobca vo veci samej ho dováža do Rakúska cez Nemecko. Vyrába sa špeciálne na predaj prostredníctvom predajných automatov. Podľa žalobcu, ktorý podniká aj v Nemecku a Taliansku, musia byť sladkosti predávané prostredníctvom predajných automatov zabalené len v Rakúsku. To by viedlo k tomu, že by tovar vyrábaný v zahraničí, ktorý môže byť bez problémov prinajmenšom v Spolkovej republike Nemecko a v Talianskej republike predávaný prostredníctvom predajných automatov bez dodatočného balenia, musel byť v predmetných prípadoch špeciálne pre rakúsky trh balený do fólie. Žalobca vo vnútroštátnom konaní

ďalej upozorňuje na to, že výrobok a spôsob distribúcie boli testované podľa noriem HACCP a boli vyhodnotené ako bezpečné.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu je takéto obmedzenie dovozu pri obchodovaní skutočne v zásade zakázané. Vo svojom uznesení však súd predkladajúci návrh napriek tomu, že považuje odpoveď na prejudiciálnu otázku za potrebnú, uvádza, že sa prikláňa k tomu, aby sa príslušný vnútroštátny predpis považoval za zlučiteľný s právom Spoločenstva. Podľa jeho názoru je tento predpis odôvodnený podľa článku 30 ES ochranou zdravia ľudí, lebo zvyšuje bezpečnosť potravín. Podľa vnútroštátneho súdu by zamýšľanú ochranu nebolo možné dosiahnuť menej obmedzujúcim opatrením. § 2 nariadenia o hygiene sladkostí je spôsobilý zabezpečiť legitímny vnútroštátny cieľ vysokej úrovne hygieny potravín nielen do momentu predaja, ale až do momentu konzumácie tým, že stanoví povinnosť baliť sladkosti predávané prostredníctvom predajných automatov. Nie je známy alternatívny spôsob na dosiahnutie takejto úrovne ochrany.

IV — Posúdenie

18. Prostredníctvom prejudiciálnej otázky sa má vyjasniť, či vnútroštátne ustanovenie

zakazujúce ponúkať na predaj v predajných automatoch sladkosti vyrobené z prírodného cukru alebo zo sladidiel nahradzujúcich cukor bez obalu je v rozpore s článkom 7 uvedenej smernice a s článkami 28 ES a 30 ES. Vnútroštátny súd je toho názoru, že smernica o hygiene potravín sa použije na vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa požiadavky na balenie len v obmedzenom rozsahu a že takéto ustanovenie musí byť preskúmané na základe primárneho práva Spoločenstva, ktoré je upravené v článkoch 28 ES a 30 ES.

19. Ak sú závery vnútroštátneho súdu správne, je stále možné odvolať sa na článok 30 ES alebo na niektorú zo základných požiadaviek. Zdôvodnenie založené na článku 30 ES alebo na základe jednej zo základných požiadaviek je však vylúčené vtedy, keď smernice Spoločenstva upravujú harmonizáciu opatrení, ktoré sú nevyhnutné pre dosiahnutie konkrétneho cieľa⁴. V takomto prípade musia byť ochranné opatrenia prijaté v rámci stanovenom harmonizujúcou smernicou. V tejto veci teda treba určiť, či sú uvedené ustanovenia odvodených právnych predpisov použiteľné a či upravujú harmonizáciu opatrení týkajúca sa úprav výrobkov.

20. Ako vyplýva z odôvodnení smernice, jej cieľom je zaistiť voľný pohyb potravín a ochranu zdravia ľudí. Na dosiahnutie tohto cieľa smernica upravuje harmonizáciu hygieny potravín vo všetkých štádiách, teda pri opracovaní, spracovaní, výrobe, balení, skladovaní, preprave, distribúcii, manipulovaní a ponúkaní potravín na predaj alebo na zásobovanie spotrebiteľa. Tovar musí spĺňať predpísané požiadavky na hygienu potravín, ktoré smerujú k ochrane zdravia ľudí, aby ho bolo možné uvádzať do voľného obehu v rámci ES. Smernica má svojou úpravou zabezpečiť, aby výrobky vyrobené v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva a spĺňajúce podstatné požiadavky smernice mohli voľne obiehať v rámci spoločného trhu.

21. Smernica robí za hygienické podmienky v potravinárskom podniku zodpovedným samotný podnik. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov musia zabezpečiť, aby boli na trh uvádzané len zdravotne nezávadné potraviny. Na tento účel musia potravinárske podniky dodržiavať hygienické pravidlá stanovené v prílohe smernice. Potravinárske podniky musia okrem toho zaviesť bezpečnostné opatrenia na základe princípov HACCP. Potravinárske podniky môžu používať aj pokyny pre správnu hygienickú prax s cieľom splniť hygienické požiadavky smernice. Zodpovednosť za kon-

4 — Rozsudok z 23. mája 1996, Hedley Lomas, C-5/94, Zb. s. I-2553, bod 18. Pozri tiež rozsudok z 19. marca 1998, Compassion in World Farming, C-1/96, Zb. s. I-1251, bod 47.

trolu dodržiavania týchto ustanovení majú príslušné vnútroštátne orgány.

vo forme dvoch kumulatívnych podmienok: špecifickejšie vnútroštátne hygienické pravidlá nesmú byť miernejšie ako ustanovenia uvedené v prílohe a nesmú stanoviť obmedzenie, prekážku alebo útlm pre obchod s potravinami vyrábanými podľa tejto smernice. Aký je teda rozsah oprávnení, ktoré zákonodarca Spoločenstva ponecháva vnútroštátnym orgánom?

22. Príloha smernice obsahuje výpočet všeobecných požiadaviek na hygienu potravín. V kapitole III prílohy sa stanovujú okrem iného požiadavky na predajné automaty. Predajné automaty musia byť umiestnené, navrhnuté, konštruované a udržiavané v čistote a dobrom technickom stave tak, aby sa predišlo možnosti kontaminácie potravín a hromadeniu škodcov v miere, ktorá je rozumne a prakticky dosiahnuteľná. Ďalej bod 3 kapitoly IX stanovuje, že potraviny musia byť chránené pred kontamináciou, v ktorej dôsledku by sa mohli stať nevhodnými na konzumáciu alebo nebezpečnými pre zdravie. Uvedené ustanovenia môžu byť ďalej doplnené a podporené špecifickými pravidlami Spoločenstva o hygiene výroby potravín⁵ Hygienické pravidlá môžu byť navyše vypracované aj potravinárskym priemyslom a zástupcami ďalších zainteresovaných strán.⁶

23. Článok 7 ods. 1 smernice umožňuje členským štátom ponechať, upraviť alebo zaviesť špecifickejšie hygienické pravidlá za predpokladu, že tieto pravidlá boli vydané v rámci ohraničení výslovne stanovených v smernici. Tieto ohraničenia sú stanovené

24. Zo znenia druhej podmienky vyplývajú dve možnosti. Buď členské štáty zachovávajú špecifickejšie ustanovenia týkajúce sa výroby potravín, alebo členské štáty zachovávajú špecifickejšie ustanovenia týkajúce sa iných štádií, teda opracovania, spracovania, výroby, balenia, skladovania, prepravy, distribúcie, manipulácie a ponúkania potravín na predaj alebo na zásobovanie spotrebiteľov. V prvom prípade môžu členské štáty použiť a zachovať takýto predpis, len ak nevytvára obmedzenie, prekážku alebo útlm pre obchod s potravinami vyrábanými v súlade s touto smernicou. Keďže smernica výslovne stanovuje ohraničenia tohto predpisu, články 28 ES a 30 ES už nemajú žiadny vplyv na rozsah pôsobnosti smernice a členské štáty sa už nemôžu odvolávať na článok 30 ES.

5 — Článok 1 ods. 2 smernice.

6 — Článok 5 ods. 2 smernice.

25. V druhom prípade môžu členské štáty ponechať podrobnejšie pravidlá, ak takéto ustanovenia nie sú menej prísne ako ustanovenia uvedené v prílohe a nie sú v rozpore so Zmluvou. V takomto prípade ponecháva smernica možnosť opodstatnenia podľa článku 30 ES alebo na základe jednej z nevyhnutných požiadaviek verejného záujmu uznávaných judikatúrou Súdneho dvora.

26. Vnútroštátny súd je toho názoru, že predmetný výrobok — guľaté žuvačky a špeciálne predaj tohto výrobku prostredníctvom predajných automatov — patrí do vecnej pôsobnosti smernice. Uznesenie vnútroštátneho súdu neobsahuje žiadne ďalšie podrobnosti, ale sústreďuje sa predovšetkým na opodstatnenie na základe článku 30 ES. Podľa môjho názoru vnútroštátny predpis patrí síce do rozsahu pôsobnosti smernice a hlavne sa na ňu vzťahujú požiadavky kapitoly IX bodu 3. Upravuje však aspekty, ktoré smernica ešte úplne neharmonizovala, vrátane požiadaviek na balenie pri predaji sladkostí prostredníctvom predajných automatov. Smernica sa obmedzuje v uvedenom ustanovení len na všeobecné pravidlo, že potraviny ponúkané na predaj treba chrániť proti kontaminácii. Naproti tomu smernica neobsahuje žiadnu špecifickú požiadavku na balenie s cieľom zabrániť takejto kontaminácii.

27. Vnútroštátny predpis zakazujúci ponúkať nebalené sladkosti alebo výrobky vyrobené zo sladidiel nahradzujúcich cukor na predaj prostredníctvom predajných automatov stanovuje podrobnejšie a prísnejšie požiadavky než požiadavky, ktoré sú uvedené v prílohe smernice. Vnútroštátny predpis sa okrem toho týka balenia potravín a nie ich výroby. Musí sa teda skúmať s ohľadom na články 28 ES a 30 ES.

28. V rámci tohto preskúmania treba najskôr vyjasniť, či ide o „spôsob predaja“ v zmysle rozsudku Keck a Mithouard⁷. Vnútroštátna právna úprava, ktorá je predmetom vecí samej, obsahuje povinnosť baliť sladkosti vydávané spotrebiteľom prostredníctvom predajných automatov. To znamená, že sladkosti uvádzané do obehu v inom štáte musia byť pred ponúknutím na predaj konečnému spotrebiteľovi v Rakúsku najprv zabalené, a teda upravené.

29. Podľa ustálenej judikatúry v prípade, že musí byť zmenené balenie alebo označenie dovezených výrobkov, nejde o spôsob predaja.⁸ Kvalifikáciu ako spôsob predaja treba

7 — Rozsudok z 24. novembra 1993, C-267/91 a C-268/91, Zb. s. I-6097.

8 — Pozri rozsudky z 3. júna 1999, Colim, C-33/97, Zb. s. I-3175, bod 37, a zo 16. januára 2003, Komisia/Španielsko, C-12/00, Zb. s. I-459, bod 76.

vyhradiť predpisom, ktoré sa týkajú všeobecných okolností, za ktorých sú výrobky uvádzané na trh, a obmedzujú slobodný výkon povolania hospodárskych subjektov.⁹ Nevzťahuje sa na predpisy, ktoré sa týkajú vlastností výrobkov alebo ktoré obmedzujú uvádzanie výrobkov s určitými vlastnosťami na trh.¹⁰

označenia, formy, rozmerov, hmotnosti, zloženia, vzhľadu, etiketovania alebo jeho balenia), a to aj v prípade, že tieto predpisy platia bez výnimky pre všetky výrobky, podľa článku 28 ES zakázanými opatreniami s rovnakým účinkom, ak ich použitie nemožno odôvodniť účelom, ktorý je vo verejnom záujme a ktorý má prednosť pred požiadavkami na voľný pohyb tovaru.¹²

30. Z toho vyvodzujem, že zákaz ponúkať na predaj v predajných automatoch sladkosti alebo výrobky vyrobené zo sladidiel nahradzujúcich cukor bez obalu nemožno považovať za spôsob predaja v zmysle rozsudku Keck a Mithouard, a musí teda byť preskúmaný výlučne s ohľadom na články 28 ES a 30 ES.¹¹

32. Špeciálna požiadavka na balenie vytvára prekážku obchodu, keďže sladkosti alebo výrobky vyrobené zo sladidiel nahradzujúcich cukor uvedené na trh v iných štátoch Spoločenstva nemôžu byť legálne vydávané bez obalu konečným spotrebiteľom v Rakúsku prostredníctvom predajných automatov. Táto požiadavka vedie k vzniku dodatočných nákladov dovozcovi, takže sa dovoz stáva ťažším a drahším. Takýto predpis je teda v rozpore s článkom 28 ES.

31. Podľa judikatúry Súdneho dvora sú prekážky voľného pohybu tovaru, ktoré vyplývajú z toho, že tovar musí spĺňať určité predpisy (ako napríklad predpisy týkajúce sa

33. Takáto prekážka môže byť odôvodnená len jedným z dôvodov verejného záujmu uvedených v článku 30 ES, a to ochranou zdravia a života ľudí, alebo jedným zo

9 — Rozsudok z 29. júna 1995, Komisia/Grécko, C-391/92, Zb. s. I-1621, bod 15.

10 — Pozri aj bod 72 mojich návrhov z 11. decembra 2003, Douwe Egberts, C-239/02 (rozsudok z 15. júla 2004, Zb. s. I-7007).

11 — V rozsudku z 18. septembra 2003, Morellato (C-416/00, Zb. s. I-9343), Súdny dvor však ponechal otvorenú možnosť, že za určitých okolností možno považovať požiadavku dopredu zabaliť chlieb za spôsob predaja. Vzhľadom na osobitné okolnosti uvedenej veci a na prísne požiadavky stanovené Súdny dvorom sa však javí použitie tejto judikatúry vzhľadom na kontext tejto veci ako málo pravdepodobné.

12 — Rozsudok z 20. februára 1979, Rewe-Zentral, nazývaný „Cassis de Dijon“, 120/78, Zb. s. 619.

základných princípov, ktoré okrem iného majú za cieľ aj ochranu spotrebiteľov. Musí byť okrem toho vhodná na dosiahnutie zamýšľaného cieľa a nesmie byť neprímeraná.¹³

34. Predmetná vnútroštátna právna úprava platí pre sladkosti predávané v predajných automatoch bez ohľadu na ich pôvod. To znamená, že okrem ochrany zdravia ľudí môže byť opatrenie odôvodnené aj ochranou spotrebiteľov. Zo spisu však vyplýva, že zákaz ponúkať nebalené sladkosti na predaj vyplynul výslovne z potreby ochrany verejného zdravia.¹⁴ Obmedzím sa preto na skúmanie článku 30 ES. Zásadným aspektom tohto skúmania je otázka, či vnútroštátna právna úprava spĺňa kritérium primeranosti.

35. Vnútroštátny súd sa v prípade opodstatnenosti predmetného predpisu odvoláva na vysvetlenie Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit (Rakúska agentúra pre zdravie a bezpečnosť potravín), ktorá je v Rakúsku zodpovedná za analýzu potravín, podľa ktorej sa v jednotlivých prípadoch stávalo, že neza-

balené výrobky boli znehodnotené vlhkosťou alebo hmyzom (mravcami), už v predajných automatoch, a že cukrový povrch sa celkom rozpustil a lepil sa. Balením výrobku by sa mohlo takémuto znehodnoteniu zabrániť. Vnútroštátny súd upozornil ďalej na to, že výrobky by mohli byť nakazené choroboplodnými zárodkami v otvore na vydávanie prenosom týchto zárodkov na tovar ďalšieho kupujúceho. Existuje tiež riziko prenosu bakteriálnej infekcie z rúk zákazníkov na výrobok. Toto riziko možno znížiť balením tovaru, takže spotrebiteľ by sa nemusel dotýkať výrobku holými rukami.

36. Nemožno vylúčiť, že určité požiadavky na balenie sladkostí vydávaných prostredníctvom predajných automatov by mohli slúžiť ochrane verejného zdravia, keďže môžu zabrániť ich znehodnoteniu a nakazeniu. Otázkou však je, či je takáto požiadavka, ktorá ide nad rámec požiadaviek smernice 93/43, ktoré už sladkosti musia spĺňať, účinná.

37. Smernica obsahuje rad predpisov, ktoré sa týkajú celého reťazca výroby a distribúcie, a upravuje aj metodiku kontroly dodržovania

13 — Pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 1997, De Agostini a TV-Shop, C-34/95 až C-36/95, Zb. s. I-3843, bod 45.

14 — V každom prípade toto vyvodzujem z uznesenia vnútroštátneho súdu. Rakúska vláda totiž v tejto veci nepredložila žiadne vysvetlenia a neoznámila dôvody, na ktorých sa sporný predpis zakladá.

ustanovení směrnice a stanovenie výrobného postupu. Podľa článku 3 ods. 2 smernice sú potravinárske podniky povinné vo svojej činnosti určiť všetky opatrenia, ktoré sú na zabezpečenie bezpečnosti potravín rozhodujúce, a musia zabezpečiť vypracovanie, zavedenie, vykonávanie a verifikáciu vhodných bezpečnostných opatrení, a to na základe princípov, ktoré sa používajú na vývoj systému HACCP. Do tej miery má smernica zabezpečiť komplexnú ochranu zdravia ľudí.

vychádzať z toho, že príslušné potraviny sú uvádzané na trh a predávané zodpovedným spôsobom.

38. Členské štáty sú síce podľa článku 7 ods. 1 smernice oprávnené zaviesť špecifické požiadavky na balenie z dôvodu zdravia a hygieny, avšak toto oprávnenie je veľmi obmedzené, pretože cieľom smernice je zabezpečiť komplexnú ochranu zdravia. Preto môže byť podrobnejší vnútroštátny predpis opodstatnený, len ak je na to vážny dôvod. V takom prípade musí členský štát preukázať, že jeho právna úprava je skutočne potrebná.

40. Nebezpečenstvo nakazenia sa zdá len ako hypotetické, keďže vnútroštátny súd neuviedol žiadne údaje, z ktorých by vyplývalo, že predaj nebalených sladkostí prostredníctvom predajných automatov predstavuje riziko pre verejné zdravie.

39. Otázne je, či ponúkanie nebalených sladkostí na predaj v predajných automatoch skutočne predstavuje riziko pre zdravie. Podľa môjho názoru je zjavné, že toto stanovisko nie je prípustné, keďže pri primeranom plnení požiadaviek smernice možno

41. Podobné úvahy platia aj pre nebezpečenstvo znehodnotenia tovaru. V tejto súvislosti žalobca vo veci samej upozornil na to, že sťažnosti boli zaznamenané len v prípadoch poškodenia predajných automatov v súvislosti s vandalizmom. Ak je tovar znehodnotený z tohto dôvodu, bolo by skôr vhodné bojovať s týmto javom ako takým. Zákaz pre výrobky, ktoré môžu byť v iných štátoch Spoločenstva legálne uvádzané na trh a vydávané prostredníctvom predajných automatov bez obalu, nie je vhodným opatrením na zabránenie tomuto javu a obmedzuje okrem toho obchod s týmito výrobkami viac, ako je potrebné. Ak by mohla do predajných automatov, ktoré neboli poškodené na základe výnimočných okolností, ako je vandalizmus, vniknúť vlhkosť a mravce, je vhodnejšie upraviť predpisy o technickej konštrukcii predajných automatov, než stanovovať špecifické požiadavky na balenie výrobkov.

42. Prichádzam teda k názoru, že vnútroštátny predpis, ktorý zakazuje ponúkať na predaj sladkosti alebo výrobky vyrobené zo sladidiel nahradzujúcich cukor prostredníctvom predajných automatov bez obalu, je v rozpore s článkami 28 ES a 30 ES.

V — Návrh

43. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku položenú Unabhängiger Verwaltungssenat Salzburg takto:

Vnútroštátne ustanovenie, ktoré ide nad rámec požiadaviek smernice Rady 93/43/EHS zo 14. júna 1993 o hygiene výroby potravín, podľa ktorého je zakázané ponúkať na predaj v predajných automatoch sladkosti vyrobené z prírodného cukru alebo zo sladidiel nahradzujúcich cukor bez obalu, je opatrením s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu v zmysle článku 28 ES a nemôže byť odôvodnené záujmom ochrany verejného zdravia uvedeným v článku 30 ES.